

GLOKALA SVERIGE

GLOKALA SVERIGE – AGENDA 2030 I KOMMUNER OCH REGIONER

Slutrapport perioden 17.10.01-20.12.31

INNEHÅLL

Sammanfattning	3
1. Bakgrund	5
2. Resultatstyrning	6
2.1 Vårt förhållningssätt till resultatstyrning	6
2.2. Utvärderingsmetoder	6
3. Glokala Sveriges deltagare	7
4. Aktiviteter och material	8
5. Årets resultat	13
5.1 Projektets målsättningar (vad vill vi uppnå?)	13
5.2 Verksamhetsperiodens resultat/outcome (hur har det gått på kort sikt?)	14
5.3 Analys av verksamhetsperiodens resultat/outcome (varför har det gått som det gått?)	22
5.4. Verksamhetsperiodens bidrag till projektets långsiktiga effektmål (vad har de samlade resultaten lett till?)	23
6. Lärdomar inför nästa verksamhetsår (vad skulle vi kunna göra annorlunda?) . . .	28
7. Tack	30
8. Ta del av Glokala Sveriges verksamhet	30

Deltagare i Målung-Sälens

SAMMANFATTNING

Glokala Sverige – Agenda 2030 i kommuner och regioner är ett kommunikations- och utbildningsprojekt som under de första tre verksamhetsåren drivits av Svenska FN-förbundet i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Verksamheten finansieras av Sida. Projektets mål har varit att öka kunskap om och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner i svenska kommuner och regioner.

Verksamheten startade 2018 med ett pilotår och har därefter utvecklats till en omfattande rörelse där 18 av landets 21 regioner och 163 av landets 290 kommuner ingår idag. Alla kommuner och regioner som antagits till projektet har erbjudits utbildningsinsatser om Agenda 2030. Under projektets första två år genomfördes utbildningarna på plats i respektive deltagande kommun eller region. 2020 var detta inte möjligt på grund av coronapandemin och utbildningarna blev i stället digitala. Över 6000 personer har deltagit i våra interaktiva halvdagsutbildningar, varav cirka en tredjedel politiker och resten tjänstepersoner. Deltagarna är generellt mycket nöjda med utbildningarna och 2020 anger 95% av deltagarna att de lärt sig något nytt under utbildningen och 98% att de kommer ha användning av vad de lärt sig.

- Glokala Sverige samlar idag 18 av landets 21 regioner och 163 av landets 290 kommuner i arbetet med att genomföra Agenda 2030.
- Över 6000 tjänstepersoner och politiker har utbildats av Glokala Sverige. År 2020 angav 95% av utbildningsdeltagarna att de lärt sig något nytt och 98% att de kommer ha nytta av vad de lärt sig.
- Deltagarna tycker att Glokala Sverige ger en skjuts i arbetet med Globala målen, som tycks både prioriteras högre och snabbas på. 98% anser att arbetet med Agenda 2030 har intensifierats sedan de gick med i Glokala Sverige.
- Det finns både efterfrågan på och behov av fortsatt stöd av Glokala Sverige. Statskontoret konstaterar i en rapport från 2020 att Glokala Sverige att projektets stöd kan komma att spela en viktig roll för kommuner och regioner ända fram till 2030.

Glokala Sveriges deltagare har erbjudits olika tillfällen för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. 2019 genomfördes regionala träffar i de flesta av landets regioner. Glokala Sveriges årliga konferens Mötesplats Agenda 2030 arrangerades i fysisk form 2019 och helt digitalt 2020. Nytt för 2020 var att Glokala Sverige även påbörjade utveckling av stöd för kommuners och regioners kommunikation om Agenda 2030 gentemot invånarna. Ett aktivitetsbibliotek med material och tips för kommuner och regioner har utformats. Särskilt stöd har getts till tre kommuner och en region som genomfört hållbarhetsveckor/globala veckor med aktiviteter för sina invånare. Tillsammans med dessa har även debattartiklar om Agenda 2030 formulerats med en räckvidd på totalt 313 000 personer. Kampanjen #intebarsnack lanserades med syfte att stimulera ungdomar att genomföra lokala initiativ för Agenda 2030.

"Deltagandet i Glokala Sverige har haft stor betydelse, det har fungerat som en språngbräda för arbetet. Upplever att såväl politiker som många tjänstepersoner har gått helhjärtat in i detta, att Glokala Sverige blivit vårt startskott för att börja arbeta med Agenda 2030 och bli mer hållbara."

Kontaktperson för en av
Glokala Sveriges deltagande
kommuner 2019

Coronapandemin gjorde att Glokala Sverige ställde om all 2020 års verksamhet till digitalt format. Det gjorde också att de regionala träffarna ställdes in. Många kommuner och regioner anger att pandemin gjort att de inte kunnat utnyttja Glokala Sveriges innehåll i den utsträckning de önskat. En del av de deltagare som anslutit tidigare år angav också att det fanns en otydlighet kring utbudet för dem. Samtidigt anger 86% av kontaktpersonerna att deras förväntningar på deltagandet i Glokala Sverige ändå har uppnåtts. Alla deltagare som antagits till Glokala Sverige har valt att fortsätta i projektet.

Sedan Glokala Sveriges verksamhet startade har kommuner och regioners arbete med Agenda 2030 ökat. 70% av kommunerna och nästan alla regioner anger att de arbetar med Agenda 2030. Nästan alla Glokala Sveriges kontaktpersoner anser att både intresset och förståelsen för Agenda 2030 har ökat, att Agenda 2030 fått ökad synlighet i organisationen och att arbetet med genomförandet av Agenda 2030 har intensifierats. Nästan alla anser också att Glokala Sverige har varit en bidragande faktor i detta. Projektets följeutvärdering visar många exempel på hur politiker och tjänstepersoner engagerar sig för Agenda 2030 genom att utbilda andra, fatta politiska beslut eller koppla sina strategidokument till de globala målen.

Många deltagare anger att ett värde med att delta i Glokala Sverige är att tillhöra ett större sammanhang och att projektet ger en känsla av att tillsammans arbeta för något viktigt. Utöver själva utbildningsinsatserna får deltagarna även tillgång till ett nätverk och erfarenhetsutbyte med konkreta tips och idéer från andra kommuner och regioner. Att delta i Glokala Sverige anses ge en skjuts i arbetet med Agenda 2030 och arbetet tycks både prioriteras högre samt snabbas på tack vare deltagandet i projektet.

Inför 2021 efterfrågas bland annat fler tillfällen för kunskapsutbyte och fördjupat stöd i den fortsatta implementeringen av Agenda 2030, något som också ligger i linje med den verksamhetsplan Sida godkänt för kommande verksamhetsperiod. FN-förbundets fortsatta samarbete med SKR och den nya samarbetsparten Internationellt Centrum för Lokal Demokrati, ICLD, kommer innebära fler verktyg för fortsatt genomförande av Agenda 2030 i landets kommuner och regioner.

1. BAKGRUND

Glokala Sverige – Agenda 2030 i kommuner och regioner är ett kommunikations- och utbildningsprojekt som under de första tre verksamhetsåren drivits av Svenska FN-förbundet i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Projektets mål har varit att öka kunskap om och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner i svenska kommuner och regioner.

Foto: Svenska FN-förbundet

Pilotdeltagare i Glokala Sverige 2018

Med avstamp i den förstudie som Svenska FN-förbundet och SKR genomförde våren 2017 har projektet tagit form. 2018 var ett pilotår då vi tillsammans med en mindre grupp kommuner och en region (då landsting) utvecklade verksamheten innan vi inför 2019 öppnade för fler deltagare. Kommuner och regioner har sedan dess kunnat ansöka till Glokala Sverige och har genom detta fått tillgång till utbildningar, material och nätverk för att stärka sitt arbete med Agenda 2030. 2020 var ett uppskalningsår då verksamheten utökades ytterligare och det stod klart att det fanns ett fortsatt behov av Glokala Sveriges verksamhet även efter den initiala projektperiodens slut. Tillsammans med ICLD, Internationellt Centrum för Lokal Demokrati, planerade FN-förbundet och SKR för en utvecklad verksamhet, vilket resulterade i en förnyad ansökan till Sida för verksamhet 2021–2023. Hösten 2020 stod det klart att ansökan beviljats.

Genom att följa arbetet med Agenda 2030 i landet och göra kopplingar till det globala arbete som görs världen över stimulerar och engagerar Glokala Sverige målgruppen i deras arbete. Svenska kommuner och regioner driver sedan länge ett arbete för ökad hållbarhet. Agenda 2030 innebär att vi tillsammans med resten av världen har en gemensam riktning för den globala hållbarheten som bland mycket annat handlar om att utrota fattigdom, stoppa klimatförändringar och skapa fredliga och trygga samhällen. Genom Agenda 2030 kan vi påverka lokalt såväl som globalt.

Sida finansierar Glokala Sverige genom anslagsposten Informations- och kommunikationsverksamhet. Svenska FN-förbundet är avtalspart med Sida och ansvarig för rapportering. Denna rapportens primära syfte är att redovisa projektperiodens aktiviteter och resultat till Sida, men rapporten kommer tillgängliggöras för alla som är intresserade.

Rapporten omfattar hela projektperioden 2017.10.01-2020.12.31. Under slutet av 2017 bedrevs dock ingen verksamhet utöver planering och bemanning av projektet. Resultaten som rapporteras fokuserar därför på 2018, 2019 och 2020. Tidigare årsrapporter för 2018 och 2019 kompletterar denna rapport som utöver att analysera hela perioden även lyfter fram 2020 års resultat.

2. RESULTATSTYRNING

2.1 Vårt förhållningssätt till resultatstyrning

Glokala Sveriges verksamhet kvalitetssäkras genom att projektledningen genomsyras av en tydlig mål- och resultatstyrning. Det innebär ett reflekterande förhållningssätt där vi kontinuerligt utvärderar vilka metoder som är mer eller mindre framgångsrika i förhållande till projektets övergripande målsättningar. Utifrån dessa lärdomar utvecklar och förbättrar vi verksamheten. Genom att ställa oss frågor som

- Vad vill vi uppnå?
- Hur har det gått?
- Varför har det gått som det gått?
- Vad har de samlade resultaten lett till?
- Vad skulle kunna göras annorlunda för att nå bättre resultat?

och utifrån detta vidta åtgärder för att på bästa sätt använda våra resurser, får vi ett verktyg med vilket vi kan styra verksamheten mot projektets mål på kort såväl som på lång sikt. Detta innebär ett agilt och adaptivt förhållningssätt där de löpande utvärderingsresultaten ligger till grund för planering och anpassning av projektets verksamhet under hela året.

2.2. Utvärderingsmetoder

Som en del i Glokala Sveriges systematiska utvärderingsarbete har vi anlitat en följeutvärderare från Gullers Grupp. Följeutvärderaren har en rådgivande funktion till projektledningen och stöttar i utformningen av projektets målmatrix och planering av uppföljningsinsatser. Dessutom ingår det i följeutvärderarens uppdrag att självständigt genomföra undersökningar i form av intervjuer, fokusgrupper och deltagande observationer samt att sammanfatta sina slutsatser i en årlig rapport. Utöver detta samlar Glokala Sveriges projektteam löpande in data och analyserar utfall, spridning och kvalitet för de aktiviteter och det material projektet levererar. Detta görs exempelvis genom att vid varje utbildningsinsats låta deltagarna svara på en kortare enkät genom verktyget Menti. Mot slutet av året har alla Glokala Sveriges kontaktpersoner fått besvara en utvärderingsenkät. Även en enkät till deltagarnas politiska talespersoner har genomförts.

Glokala Sverige har en referensgrupp som består av representanter från projektets pilotdeltagare (Malmö, Kristianstad, Gislaved, Växjö, Nyköping, Luleå och Region Sörmland) samt två deltagare från 2019 (Finspång och Region Örebro län). Referensgruppen bidrar med värdefull input inför utveckling av Glokala Sveriges verksamhet och har en viktig utvärderande funktion genom att även utgöra fokusgrupp i följeutvärderingsinsatserna.

Mot slutet av varje projektår sammanställer följeutvärderaren en rapport. 2020 gjordes en rapport för hela projektperioden som även inkluderade en uppföljning på den nollmätning som genomfördes i början av projektet. Dessa rapporter ligger sedan till grund för resultat och analys i denna lägesrapport.

3. GLOKALA SVERIGES DELTAGARE

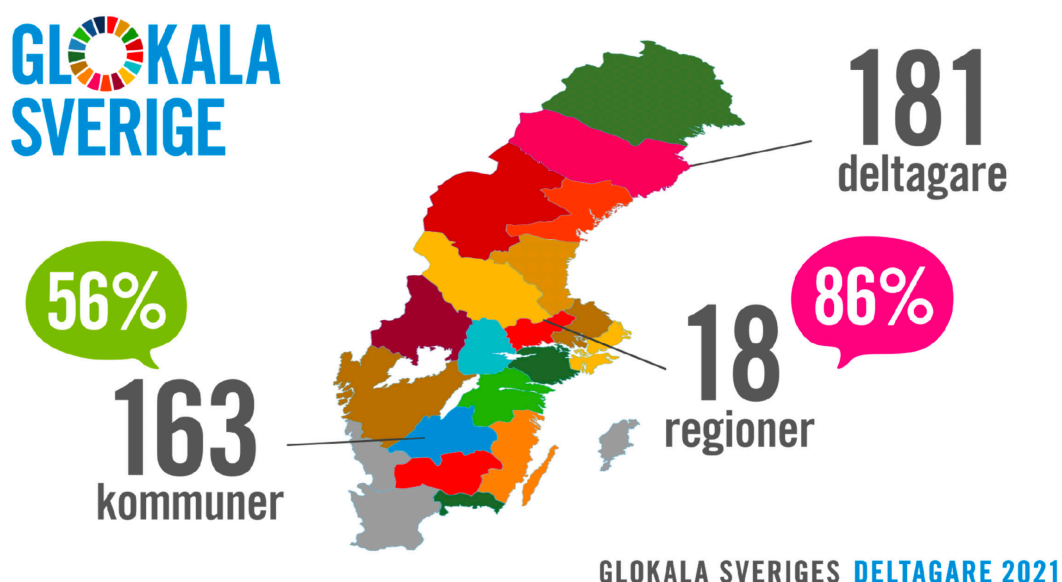
Inför 2019 öppnade Glokala Sverige för första gången för alla kommuner och regioner att ansöka om deltagande i projektet. Intresset var stort och tillsammans med pilotdeltagarna, som alla valde att fortsätta sin medverkan i projektet, fick projektet totalt 96 deltagare, varav 81 kommuner och 15 regioner.

Antalet sökande var långt större än vi räknat med, men efter noga övervägande och dialog med Sida beslutade Glokala Sveriges styrgrupp att vi ville ta vara på det stora engagemang som uppstått. Genom vissa omfördelningar i budgeten och ändringar i verksamhetsplaneringen kunde vi möjliggöra att anta alla sökande.

I slutet av 2019 öppnade vi åter möjligheten för fler kommuner och regioner att ansöka om deltagande i projektet. Intresset var fortsatt stort och inte mindre än 85 nya ansökningar inkom. Givet projektets förutsättningar hade vi dock bara möjlighet att anta 50 nya deltagare. 2020 innebär det att Glokala Sverige hade totalt 146 deltagare, varav 130 kommuner och 16 regioner.

När det stod klart att Glokala Sverige beviljats fortsatt finansiering i slutet av 2020 antogs även de 35 kommuner som redan ansökt men ännu inte fått en plats samt ytterligare två regioner inför 2021. Det innebär att Glokala Sverige nu har 181 deltagare, 18 av landets 21 regioner och 163 av landets 290 kommuner. Endast två kommuner har valt att avsluta sitt deltagande i projektet vid utgången av 2020.

[Här](#) finns en fullständig förteckning över Glokala Sveriges deltagare.

4. AKTIVITETER OCH MATERIAL

Under verksamhetsperioden har Glokala Sverige genomfört aktiviteter och utvecklat material för målgrupperna att ta del av. Innehållet vi producerat syftar i första hand till att öka kunskapen och engagemanget för Agenda 2030 eller att underlätta deltagandet i Glokala Sverige och skapa förutsättningar för deltagarna att mötas och utbyta erfarenheter. Glokala Sverige har även genomfört en rad mindre aktiviteter och seminarier samt medverkat i externa sammanhang så som SKR-konferenser, Almedalsarrangemang och länsstyrelsegemensamma konferenser för att lyfta det globala perspektivet på hållbar utveckling och hitta synergier med andra verksamheter. Vi redogör endast för de lite större aktiviteterna nedan.

Verksamheten har pågått enligt plan med undantag för omställningar på grund av pandemin 2020. I stort har dock den största delen av årets tänkta aktiviteter kunnat genomföras, men med digitala metoder.

Webbsänd kickoff

Året inleddes med en webbsänd kickoff för alla Glokala Sveriges deltagare. Programmet sändes från SKR:s studio och deltagarna hade möjlighet att ansluta sig och ställa frågor i en livechatt. Över 100 personer deltog och flera såg sändningen i efterhand.

Foto: Svenska FN-förbundet

Glokala Sveriges team och delar av styrgruppen på kick-off

Utbildningsinsatser

Alla nya deltagare erbjuds en halv dags utbildning om Agenda 2030 för målgrupper i deras kommun eller region. 2018 testades och utvecklades upplägget i form av utbildningar hos pilot-deltagarna. 2019 genomfördes ett hundratal utbildningsinsatser genom en omfattande turné då vi besökte ett län i taget. 2020 gjorde coronapandemin att vi fick ställa om helt till digitala utbildningsinsatser. Vi genomförde först en generell grundutbildning om Agenda 2030 som nya såväl som gamla deltagare kunde delta i live eller sprida inspelningen i sina organisationer. Därefter genomfördes även egna digitala utbildningsinsatser med nästan alla nya deltagare.

Oavsett om utbildningen genomförts fysiskt eller digitalt var upplägget genomgående interaktivt, med möjlighet för deltagarna att medverka aktivt genom omröstningar, quiz och övningar i Menti. Workshops har genomförts vid nästan alla utbildningar i form av grupparbete eller digitala upplägg. Meningen har varit att utbildningen i så stor utsträckning som möjligt ska jacka i den ordinarie verksamheten och redan pågående processer inom kommunen eller regionens hållbarhetsarbete, vilket har gett visst utrymme för anpassning av uppläggen med varje deltagare. Kontaktpersoner och team från deltagarna har därför involverats i planeringen av utbildningarna. Gemensamt för alla utbildningar har varit att de lyft både de globala förutsättningarna för Agenda 2030, läget i världen, Sveriges nationella arbete samt kommuner och regioners roll i arbetet med Agenda 2030.

Regionala träffar

2019 arrangerades regionala träffar i de flesta länen i landet. Dessa träffar genomfördes i samarbete med regionen och erbjöd tillfälle för dem att tillsammans med kommunerna i länet dela erfarenheter från Agenda 2030-arbetet och ta del av fördjupningspass med experter från SKR inom till exempel styrning och ledning, globala partnerskap eller regional utveckling. Även kommuner som ännu inte var med i Glokala Sverige bjöds in och ibland deltog även andra aktörer som länsstyrelser eller lokalt näringsliv. 2020 ställdes de regionala träffarna in på grund av coronapandemin.

Konferensen Mötesplats Agenda 2030

På Globala målens födelsedag den 25 september 2019 gick Glokala Sveriges första nationella konferens Mötesplats Agenda 2030 av stapeln. Över 200 deltagare träffades på Norra Latin för en heldag med kunskapspåfyllnad och erfarenhetsutbyte kring kommuner och regioners arbete med de globala målen. Konferensen var ett samarbete mellan FN-förbundet, SKR och Dagens Samhälle vilket innebar att vi kunde minska våra kostnader och genomföra en större konferens än först planerat. Dagens Samhälle erbjöd även Glokala Sverige kostnadsfri annonsering i tidning och digitala kanaler.

2020 genomfördes Mötesplats Agenda 2030 som en digital konferens. Över 500 deltagare anmälde sig och deltog live eller tog del av inspelningen efteråt. Det digitala upplägget möjliggjorde ett lite bredare grepp, med inspelat material som skickades ut till deltagarna i förväg. Delar av programmet utvecklades tillsammans med deltagare som visade goda exempel på sitt

Agenda 2030-arbete. Ytterligare ett lyckat inslag var ett panelsamtal om kommuner och regioners möjlighet att påverka det globala genomförandet av Agenda 2030 med Carola Gunnarsson, 1:e vice ordförande SKR, Carin Jämtin, generaldirektör för Sida och Johan Lilja, generalsekreterare för ICLD. Intervjuer med konferensens medverkande publicerades på webbsidan i efterhand. [Här](#) finns allt material från 2020 års konferens.

Hållbarhetsveckor

Under 2020 utvecklades Lokala Sveriges stöd för kommuner och regioners utåtriktade arbete med Agenda 2030 gentemot invånare och andra lokala aktörer. Med avstamp i den verksamhet Sida tidigare bedrivit under namnet Globala kommunen kunde vi erbjuda en mindre grupp kommuner och en region stöd i sitt arbete med att genomföra hållbarhetsveckor eller globala veckor. Lokala Sveriges medarbetare har varit behjälpliga i planering och pressarbete kring arrangemangen. Även gemensamma debattartiklar formulerades och fick stor räckvidd. Pandemin gjorde att färre hållbarhetsveckor än planerat kunde genomföras och innebar en digital omställning.

Aktivitetsbibliotek och kommunikationsstöd

Ett aktivitetsbibliotek för kommuner och regioner har börjat utvecklas under 2020. Aktiviteterna kan användas vid hållbarhetsveckor eller andra fysiska eller digitala publika aktiviteter riktade till invånare eller andra lokala aktörer. I samarbete med en annan avdelning på FN-förbundet har en affischserie om Globala målen och Lokala Sverige utvecklats. Tillsammans med Sida och WFP har utställningar förmedlats. En föreläsarmeny med talare som kan erbjudas kommuner och regioner och stöd för samarbete med FN-föreningar har också utvecklats och lanserades i slutet av året.

Kommun- och regionrepresentanter på Mötesplats Agenda 2030 år 2019.

Foto: Svenska FN-förbundet

Kampanjen #intebarsnack

Ytterligare ett utvecklingsområde 2020 har varit att hitta synergier mellan Glokala Sverige och FN-förbundets övriga verksamheter. I kampanjen #intebarsnack vände vi oss i fas 1 till ungdomar i vår rörelse för att stimulera lokala initiativ för genomförandet av Agenda 2030. 19 coacher har utbildats för att stödja större och mindre projektgrupper med konkreta uppdrag, till exempel att bygga bihotell eller bjuda in till språkcafé. Pandemin har begränsat möjligheterna till fysiska möten men genom digitala satsningar har det nystartade instagramkontot @intebarsnack stöttat och inspirera deltagarna på distans. I fas 2 stärks kopplingen till kommuner och regioner. Arbetet med att utveckla fas 2 påbörjades under 2020 men försenades på grund av pandemin och kommer lanseras kommande år.

Utveckling av material och webb

Glokala Sverige har under verksamhetsperioden utvecklat fysiskt och digitalt material för att hjälpa deltagarna att själva öka kunskapen och sprida engagemanget för Agenda 2030 i sina egna organisationer. Mycket av det digitala materialet ligger öppet på webben, fritt för alla att ta del av.

Materialpaket till deltagare

- Alla nya deltagare får ett kommunikationspaket innehållande skyltar med Globala målen och en Agenda 2030-ring som till exempel sitter uppe i landets kommunhus eller används vid fotografering för digitala kanaler. Materialpaketet innehåller även workshopmaterial att använda vid våra eller egna utbildningsinsatser: affischer, stafettpinne och askar med kort med Globala målen. Vi distribuerar även tryckunderlag för till exempel roll-ups, kuber och annat Agenda 2030-material som deltagarna kan välja att själva trycka.

Arbetsbok

- Vi har utvecklat och årligen reviderat Glokala Sveriges arbetsbok för Agenda 2030. Arbetsboken innehåller fördjupning om vart och ett av de 17 målen och hur förutsättningarna ser ut på lokal, nationell och global nivå. Därutöver finns några tematiska kapitel om till exempel internationellt samarbete och hållbar upphandling och inspiration från kommuner och regioner om deras arbete med Agenda 2030. Arbetsboken distribueras i fysisk form till alla deltagare men finns även att ta del av digitalt [här](#).

Webbutbildning

- En webbutbildning med avsnitt om vart och ett av de 17 globala målen har utvecklats. Här kan användarna se filmklipp, läsa texter, testa sina kunskaper med quizfrågor samt göra sin egen handlingsplan för Agenda 2030. Webbutbildningen finns [här](#).

Nyhetsbrev

- Glokala Sverige och FN-förbundet ger ut ett populärt nyhetsbrev som omvärldsbevakar det lokala, nationella och globala Agenda 2030-arbetet. Nyheter kan läsas och nyhetsbrevet prenumereras på [här](#).

Processtödmaterial

- Omfördelning av resurser på grund av coronapandemin gjorde att Glokala Sverige under 2020

kunde börja utveckla ett efterfrågat processtödsmaterial för implementering av Agenda 2030 i kommuner och regioner. Materialet Världens agenda - vår agenda! är utformat som en skrift i två delar. Del ett är en kunskapsöversikt om Agenda 2030, om kommuners och regioners nyckelroll och uppdrag samt om styrning, ledning och partnerskap som nyckelfaktorer. Del två är ett metodstöd för att integrera Agenda 2030 i kommunala och regionala verksamheter genom konsekvensanalys, samverkan och partnerskap. Materialet kommer lanseras 2021.

Digitalt kommunikationsstöd och filmer

- Lokala Sverige har utvecklat och sammanställt kommunikationsstöd för deltagare som vill sprida Agenda 2030 i sina organisationer. Utställningsmaterial, tryckunderlag och kommunikationstips finns samlat på en webbsida för projektets deltagare. Deltagarna får även stöd i form av underlag till pressmeddelanden och tips på hur deras deltagande i Lokala Sverige och arbete med Agenda 2030 ska få spridning i media. En inspirationsfilm för deltagarna om varför kommuner och regioner ska engagera sig för Agenda 2030 finns [här](#).

Stöd till samverkan med civilsamhället och FN-rörelsen

Svenska FN-förbundet är en folkrörelse med ett åttiotial FN-föreningar runt om i landet och nästan lika många anslutna riksorganisationer. Även dessa är i viss utsträckning målgrupper för Lokala Sveriges verksamhet. När vi 2019 genomförde utbildningar runt om i landet har vi haft kontakt med FN-föreningarna på deltagarnas orter och när möjlighet getts även träffat dem eller samarrangerat aktiviteter. Runt 13 FN-föreningar har besökts i samband med resor till Lokala Sveriges deltagare. I 8 av dessa genomfördes också någon form av öppet möte där deltagare bjöds in. Ett exempel var i Strängnäs där Lokala Sverige arrangerade en utbildning för politiker och chefer i kommunen. I samband med detta samlade Strängnäs FN-förening det lokala förenings- och näringslivet i en hållbarhetsmessa där utbildningsdeltagarna fick möjlighet att mingla efter föreläsningen. Efter mässan hölls en öppen utbildning där både kommunen och Lokala Sverige berättade om arbetet med Agenda 2030 på global och lokal nivå för en engagerad publik. Vi har också sett flera exempel på hur medlemmar i FN-föreningar engagerat sig för att uppmuntra sin kommun att söka till Lokala Sverige och nya kontakter mellan kommun och FN-föreningar har knutits.

2020 kunde inga fysiska möten med FN-föreningar genomföras på grund av coronapandemin, men Lokala Sveriges medarbetare deltog i ett antal digitala föreningsträffar. Under året utvecklade vi även det digitala materialet Påverka och samverka för Agenda 2030. Materialet innehåller tips, goda exempel och intervjuer om hur FN-elevföreningar på FN-skolor och FN-föreningar kan samverka med sin kommun eller varandra. Det innehåller också inspiration för hur FN-föreningar och FN-elevföreningar kan bedriva påverkansarbete om Agenda 2030 lokalt. Materialet finns att ta del av [här](#).

Inom ramen för projektet har FN-förbundet även drivit ett nätverk för civilsammanslagningar, bland annat våra riksorganisationer, som arbetar med att stötta och stimulera det lokala arbetet med Agenda 2030. Syftet har varit att utbyta erfarenheter, samordna insatser och samverka för att uppnå synergier mellan våra organisationers verksamhetsområden. Nätverket var som mest aktivt 2019 och mot slutet av 2020 började FN-förbundet titta på andra former för att fortsätta samverkan med riksorganisationer för att få större engagemang och utväxling.

5. ÅRETS RESULTAT

5.1 Projektets målsättningar (vad vill vi uppnå?)

EFFEKT PÅ LÅNG SIKT (IMPACT)

Vår förväntning är att Glokala Sverige på lång sikt ska ha effekten att svenska kommuner och regioner bedriver ett holistiskt arbete med Agenda 2030. Den långsiktiga målsättningen har dels en kvantitativ aspekt som innebär att vi vill att fler kommuner och regioner ska engagera sig för Agenda 2030, dels en kvalitativ aspekt där vi vill att deras arbete ska präglas av en holistisk förståelse för Agenda 2030.

Med holistisk arbete avser vi ett glokalt angreppssätt, som är förenligt med de bärande principerna i Agenda 2030 och som kan antas bidra till att målen nås lokalt såväl som globalt. Det innebär samverkan mellan de tre dimensionerna av hållbarhet, förståelse för kopplingen mellan det lokala och det globala och samverkan mellan olika aktörer där exempelvis civilsamhället ses som en resurs. Arbetet med Agenda 2030 bedrivs långsiktigt och integrerat och spänner över flera verksamheter och politikområden.

MÅLSÄTTNING PÅ KORT SIKT (OUTCOME)

För att de långsiktiga effekterna ska kunna bli verklighet krävs det ökad kunskap om och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner i kommuner och regioner. Vi vill även öka kunskapen om det lokala och regionala genomförandet av Agenda 2030 bland FN-förbundets lokala FN-föreningar och anslutna riksorganisationer, som alla har en viktig roll och som genom sitt engagemang kan driva Agenda 2030-arbetet framåt i den egna kommunen eller regionen.

MÅLGRUPPERNA KAN NÅ KUNSKAP ELLER ENGAGEMANG

Uppföljningen av de kortsiktiga målen bygger på den förändringsteori FN-förbundet utvecklat. Vår utgångspunkt är att individer inom projektets målgrupper genom våra insatser kan uppnå någon eller flera av nivåerna kunskap om och engagemang för Agenda 2030.

För att nå den lägre kunskapsgraden räcker det i vår bedömning att en individ inom målgruppen exponerats för något av vårt material med information eller inspiration om Agenda 2030. Det kan till exempel handla om att se en inspirationsfilm om Agenda 2030 eller att läsa ett nyhetsbrev. Den samlade bilden av räckvidden i spridningen av vårt material kan därför sägas visa på en ökad kännedom om Agenda 2030 eller en viss ökad kunskap om vad frågorna innebär bland våra målgrupper.

För att nå kunskapsnivån i stor utsträckning krävs däremot en tydlig indikation på att individen tagit till sig av innehållet och fått ny kunskap som kan sättas in i målgruppens sammanhang. Det kan exempelvis ske genom aktivt deltagande i ett längre och interaktivt utbildningsupplägg om Agenda 2030 där deltagaren i en enkät anger att hen lärt sig något nytt.

5.2 Verksamhetsperiodens resultat/outcome (hur har det gått på kort sikt?)

[illegible]

Några röster från 2020 års utvärdering

- Bra och pedagogiskt upplägg. Lagom balans mellan presentation och gruppövningar.
- Bra med variation och att våga ha grupparbeten digitalt.
Fantastiskt bra med dialog mellan politiker och tjänstepersoner.
- Jag tar med mig inspiration och byggda broar till ännu bättre samverkan
- Jag tar med mig att] hållbar utveckling är inte ett projekt utan det är kärnan i allt!

Den konstruktiva kritik som framfördes berörde framför allt konkretiseringsgraden:

- Kunde varit mycket mer spetsigt för hur vi som kommun kan göra.
- Önskvärt med mer fokus på vad andra kommuner gjort konkret.

Då pandemin inneburit fullständig omställning till digitala möten frågade vi 2020 års deltagare hur de tyckte digitaliseringen av utbildningarna fungerat. Totalt var det 21 svaranden och 62% tycker att det fungerat bra eller mycket bra, 33% tycker att det fungerat tillfredställande och 5% att det har varit dåligt.

Antalet deltagare per utbildning sjönk lite under 2020 jämfört med 2019. Det är sannolikt delvis en konsekvens av att inga större regionala utbildningar genomfördes 2020, men kan också ses som en indikator på att kommuner och regioner inte kunnat prioritera dessa frågor i riktigt samma utsträckning som tidigare år. 53% av kontaktpersonerna för Glokala Sveriges deltagare svarar i en enkät i slutet av året att de inte använt Glokala Sveriges utbud i den utsträckning deras ambition varit 2020. Nästan alla anger omprioriteringar på grund av coronapandemin som skäl till detta, men ett par deltagare uttrycker att de upplevt en otydlighet i vad projektet hade att erbjuda och därför inte nyttjat det i den önskade utsträckningen.

Samtidigt som det står klart att coronapandemin påverkat kommuner och regioners aktivitet i Glokala Sverige kan vi konstatera att engagemanget för Agenda 2030 ändå kvarstått i stor utsträckning bland våra deltagare. Till exempel har i princip lika stor andel som förra året diskuterat Agenda 2030 på egna möten (90%) och synliggjort Agenda 2030 på sin webb/ sociala kanaler (62%). Färre har dock arrangerat egna utbildningar eller informationstillfällen om Agenda 2030. 2019 angav 69% av kontaktpersonerna att de gjort detta, 2020 hade det sjunkit till 44%.

Även en årlig enkät till de politiska kontaktpersonerna för Glokala Sveriges deltagare visar på ett fortsatt engagemang för Agenda 2030. Det skall dock noteras att svarsfrekvensen på dessa enkäter är mycket lägre än den för kontakterna bland tjänstepersoner: 25 svarande 2020 och 35 svarande 2019. Svaren ger därför inte nödvändigtvis en representativ bild av hur det ser ut bland politikerna i Glokala Sveriges kommuner och regioner i stort. Politikerenkäten visar att 92% anger att de arbetat politiskt med Agenda 2030 under 2020 (97% 2019). Exempel på deras engagemang är att de spridit information om Agenda 2030 inom sin kommun/region (20%), gett uppdrag till förvaltningen om prioriteringar för genomförandet (19%) och integrerat Agenda 2030 i budgetprocessen (13%).

Även den nystartade verksamheten som syftar till att stötta kommuner och regioners kommunikation gentemot invånare samt kampanjen för lokal mobilisering för Globala målen har

redan gett resultat. Tre kommuner och en region har genomfört hållbarhetsveckor med stöd av Glokala Sverige. Tillsammans med dessa har även debattartiklar om Agenda 2030 formulerats med en räckvidd på totalt 313 000 personer.

Ytterligare ett av årets utvecklingsområden har varit att hitta synergier mellan Glokala Sverige och FN-förbundets övriga verksamheter. I kampanjen #intebarsnack vänder vi oss till ungdomar i vår rörelse för att stimulera lokala initiativ för genomförandet av Agenda 2030. 19 coacher har utbildats för att stödja större och mindre projektgrupper med konkreta uppdrag.

#intebarsnack har hittills fått in 81 intresseanmälningar för nya projektgrupper, varav 9 redan är aktiva och har påbörjat sitt arbete och dialogen med coacherna. Pandemin har begränsat möjligheterna till fysiska möten men genom digitala satsningar har den nystartade instagram-kontot @intebarsnack 177 följare och kampanjsidan hade 640 unika besökare de första två månaderna efter lansering.

Vi har även sett engagemang bland FN-föreningar och riksorganisationer. Flera riksorganisationer har under åren medverkat i nätverket för lokalt genomförande av Agenda 2030. FN-föreningar har till exempel engagerat sig för att få sin kommun aktiv i Glokala Sverige eller samverkat med kommunen i frågor kopplade till Agenda 2030.

Fler resultat finns att läsa i tabellen nedan, som utgår från den reviderade resultatmatris som FN-förbundet skickat in till Sida i samband med tilläggsansökan inför 2020. Resultaten är hämtade från de tre årsrapporter Glokala Sveriges följeutvärderare producerat samt intern dokumentation och statistik fördd av Glokala Sveriges medarbetare.

Sammanställning av resultat 2018–2020

	Politiker och tjänstepersoner ökar sin kunskap om Agenda 2030	Politiker ökar sin kunskap om Agenda 2030 i stor utsträckning	Tjänstepersoner ökar sin kunskap om Agenda 2030 i stor utsträckning
Målsättning 3 år	- Fler politiker och tjänstepersoner känner till de globala målen och har viss kännedom om dess omfattning och innehåll	- Minst 1600 politiker har god förståelse för globala målens innebörd och bärande principer samt kan relatera kunskapen till sitt politiska uppdrag	- Minst 3000 tjänstepersoner har god förståelse för globala målens innebörd och bärande principer samt kan relatera kunskapen till sitt politiska uppdrag
Aktiviteter	- Utbildnings- och kommunikationsmaterial - Webbutbildning	- Interaktiva utbildningsinsatser och regionala träffar - Konferens Mötesplats Agenda 2030	- Interaktiva utbildningsinsatser och regionala träffar - Konferens Mötesplats Agenda 2030
Utvärdering	- Visningsstatistik - Nedladdnings- och webbutbildningsstatistik - Materialdistribution - Intervjuer och fokusgrupper med följeutvärderare - Årlig utvärderingsenkät till kontaktpersoner - Följeutvärderares slutrapport - Kontakter med deltagarna	- Menti-enkät - Dokumentation av antal deltagare - Intervjuer och fokusgrupper med följeutvärderare - Statistik webbutbildning	-Menti-enkät -Dokumentation av antal deltagare -Intervjuer och fokusgrupper med följeutvärderare -Statistik webbutbildning

Sammanställning av resultat 2018–2020

	Politiker och tjänstepersoner ökar sin kunskap om Agenda 2030	Politiker ökar sin kunskap om Agenda 2030 i stor utsträckning	Tjänstepersoner ökar sin kunskap om Agenda 2030 i stor utsträckning
Resultat 2018-2020	- Ca 30 000 arbetsböcker om Agenda 2030 har delats ut till tjänstepersoner och politiker. En digital version sprids och används av deltagarna. 64% av kontaktpersonerna anger att fler än de som deltagit på Glokala Sveriges utbildning har använt arbetsboken. - Nyhetsbrevet om Agenda 2030 har ca 800 prenumeranter - 1245 tjänstepersoner, 136 politiker och 447 andra har registrerat sig för Glokala Sveriges webbutbildning. Av dem har 711 gjort minst tre moduler och 1218 minst en modul. 209 personer har gjort alla 18 moduler. - Webbsidan fn.se/glokalasverige hade 11 355 unika sidvisningar 2020 - Inspirationsfilmen om Agenda 2030 har över 9000 visningar - Globala målen-material från Glokala Sverige har varit synligt i t.ex. stads- hus, kommunwebb och lokal media där deltagarna framträtt Deltagarnas kontaktpersoner anger att: • 66% har använt arbetsböckerna vid egna insatser • 70% läser nyhetsbrevet • 41% har lånat/laddat ner/beställt material via Glokala Sveriges webb - Referensgruppen anger att det finns en stor efterfrågan på projektets material. Det märks både att materialet används av tjänstepersoner inom kommunerna/regionerna, och sprids vidare. Referensgruppen ansåg att det bidragit till ökad kunskap. Referensgruppen anger att Glokala Sveriges material generellt håller god kvalitet	- 1969 politiker deltog i interaktiva utbildningsinsatser och regionala träffar om Agenda 2030 under verksamhetsperioden - 95% av utbildningsdeltagarna anger att de lärt sig något nytt och 98% att de kommer ha nytta av vad de lärt sig 2020 - Utbildningarna bedöms hålla jämn och hög kvalitet av referensgrupp och deltagare. De flesta utbildningsdeltagare anger i utvärdering att de är mycket positiva till innehållet och utbildarna - 42 politiker deltog på Mötesplats Agenda 2030 år 2019 och ca 100 politiker var anmälda 2020	- 4137 tjänstepersoner deltog i interaktiva utbildningsinsatser och regionala träffar om Agenda 2030 - 95% av utbildningsdeltagarna anger att de lärt sig något nytt och 98% att de kommer ha nytta av vad de lärt sig 2020 - 163 tjänstepersoner deltog på Mötesplats Agenda 2030 år 2019 och ca 400 tjänstepersoner var anmälda 2020

Sammanställning av resultat 2018–2020

	Politiker ökar sitt engagemang för Agenda 2030	Tjänstepersoner ökar sitt engagemang för Agenda 2030	FN-föreningar ökar sitt engagemang för Agenda 2030
Målsättning 3 år	- Fler politiker testar något enkelt eller agerar mer omfattande eller vid flertalet tillfällen för att sprida kunskap eller bidra till att globala målen nås	- Fler tjänstepersoner testar något enkelt eller engagerar sig omfattande för att själv sprida kunskap eller bidra till att globala målen nås	- Fler FN-föreningar testar något enkelt eller engagerar sig omfattande för att sprida kunskap eller påverka sin kommun/region i arbetet med globala målen
Aktiviteter	- Alla projektets insatser ska sammantaget leda till ökat engagemang	- Alla projektets insatser ska sammantaget leda till ökat engagemang	- Info till FN-föreningar på Lokala Sverige-orter. Besök och gemensamma arrangemang i mån av tid. Stöd till föreningar med projektbidrag samt material om lokalt påverkansarbete
Utvärdering	- Enkäter - Intervju med följeutvärderare - Analys stickprov av politiska motioner och beslut	- Enkäter - Intervju och fokusgrupp med följeutvärderare - Dokumentation av referensgrupp	- Stickprov, intervju eller som del i årlig enkät till FN-föreningar

Sammanställning av resultat 2018–2020

	Politiker ökar sitt engagemang för Agenda 2030	Tjänstepersoner ökar sitt engagemang för Agenda 2030	FN-föreningar ökar sitt engagemang för Agenda 2030
Resultat 2018-2020	- Totalt 92% av de politiska kontaktpersonerna som besvarade enkäten har angett att de arbetat politiskt med Agenda 2030 under 2020. Av dessa anger t ex: • 20% att de spridit information om Agenda 2030 inom sin kommun/region • 19% att de gett uppdrag till förvaltningen om prioriteringar för genomförandet • 13% har integrerat Agenda 2030 i budgetprocessen • 12% har infört uppföljning av kommunen/regionens arbete utifrån Agenda 2030 - Totalt 68 % av de politiska kontaktpersonerna anger att de haft nytta av Glokala Sverige Av dessa anger t.ex: • 71% att Glokala Sverige lett till fler politiska diskussioner om genomförandet av Agenda 2030 • 53% att det gett inspiration till hur Agenda 2030-arbetet kan intensifieras • 24% att det lett till nya samarbeten för genomförandet • 18% att det gett konkreta verktyg för genomförandet av Agenda 2030. - Politiker och ledande tjänstepersoner uttalar sig om Agenda 2030 och Glokala Sverige i minst 150 pressmeddelanden och artiklar på nätet och i en mängd inlägg i sociala medier under #glokalsverige - Referensgruppen beskriver att det finns en stor stolthet bland politiker- nas att vara med i projektet och att deltagandet ger en vilja till både ökad kunskap och ökat engagemang.	- Som flest har 14 tjänstepersoner deltagit aktivt i Glokala Sveriges referensgrupp under verksamhetsperioden - I princip alla kontaktpersoner anger att de engagerat sig för Agenda 2030 på olika sätt för att sprida Agenda 2030 i organisationen. 90% anger att deltagandet i Glokala Sverige bidragit till detta. Av dessa anger t.ex: • 69% att de arrangerat egna utbildningar eller informationstillfällen om Agenda 2030 (69% 2019) • 90% att de diskuterat Agenda 2030 på andra träffar/möten (89% 2019) • 62% att de synliggjort Agenda 2030 på sin webb/sociala kanaler (63% 2019)	- Materialet samverkan/påverkan för Agenda 2030 har nått alla FN-föreningar genom verksamhetsbrev. Det har även gått ut till 100 lärare och skolledare på FN-skolor samt 229 elever i FN-elevföreningar. FN-föreningar har t.ex: • Engagerat sig för att få sin kommun aktiv i Glokala Sverige • Fört dialog eller samverkat med kommunen i frågor kopplade till Agenda 2030 • Deltagit i utbildningar eller träffar arrangerade av Glokala Sverige • Inkluderat målgruppen politiker eller tjänstepersoner i kommun/region i projektansökningar till FN-förbundet • Inspirerat andra genom att dela med sig av sina bästa exempel på lokalt engagemang för Agenda 2030 i inspirationsmaterial om samverkan/påverkan

Sammanställning av resultat 2018–2020

	Invånare och andra aktörer ökar sitt engagemang för Agenda 2030	Riksorganisationer ökar sitt engagemang för Agenda 2030
Målsättning 3 år	- Kommuner och regioner bidrar till att öka kunskap och engagemang för Agenda 2030 bland invånarna och andra lokala aktörer	- Fler riksorganisationer testar något enkelt eller engagerar sig mer omfattande för att bidra till lokalt och regionalt genomförande av Agenda 2030
Aktiviteter	- Kampanjen #intebarsnack - Kommunikationsstöd för kommuner och regioners kommunikation om Agenda 2030 till invånarna genom bl.a. hållbarhetsveckor	- Arrangerar nätverksmöten för lokalt och regionalt genomförande av Agenda 2030
Utvärdering	- Rapportering från kommuner och regioner - Enkäter - Webbstatistik - Egen dokumentation	- Enkät - Dokumentation av nätverksmöten
Resultat 2018-2020	Ny verksamhet som lanserades i slutet av 2020 men redan gett resultat: • 19 ungdomar har utbildats till coacher för kampanjen #intebarsnack • 81 intresseanmälningar för nya projektgrupper, varav 9 redan är aktiva. • Det nystartade Instagramkontot @intebarsnack har 177 följare - Kampanjsidan hade 640 unika besökare mellan 25 september och 25 november. - #intebarsnack ingick även i ett skolmaterial inför FN-dagen som laddades ner av 4000 lärare. - Tre kommuner och en region har med stöd av Glokala Sverige genomfört hållbarhetsveckor/globala veckor med aktiviteter för sina invånare - Tillsammans med dessa formulerades debattartiklar om Agenda 2030 med en räckvidd på totalt 313 000 personer - Exempel på aktivitet på hållbarhetsveckorna är Karlstads visning av FN-förbundets Agenda 2030-utställning som nådde 400 besökare varav 50 elever och utställningen Faces of Conflict and Hunger som nådde 6579 personer - 41% av Glokala Sveriges deltagare anger att de lånat, laddat ner eller beställt material och kommunikationsstöd 2020 - 31% av Glokala Sveriges deltagare anger att de 2020 arrangerat informationsinsatser för att nå invånarna och 14 % har genomfört publika arrangemang - 22% av Glokala Sveriges deltagare anger att de 2020 arrangerat informationsinsatser för att nå civilsamhället och 8% har genomfört publika arrangemang - 28% av Glokala Sveriges deltagare anger att de 2020 arrangerat informationsinsatser för att nå företag och 13 % har genomfört publika arrangemang - 53% anger att de Glokala Sverige bidragit till ovanstående aktiviteter för invånare, civilsamhälle och företag.	- Som flest har 17 organisationer deltagit i nätverket för civilsamhällsorganisationer, varav 5 organisationer i en aktiv roll och hållit i egna inslag med erfarenhetsdelning. - 2019 års enkät vittnar om att deltagandet genererat nya samarbeten, ny kunskap, inspiration till Agenda 2030-aktiviteter. 2020 svalnade intresset för nätverket och FN-förbundet började överväga att hitta en ny och bättre form för samverkan, utanför ramen för Glokala Sverige.

5.3 Analys av verksamhetsperiodens resultat/outcome (varför har det gått som det gått?)

Det huvudsakliga skälet till att Glokala Sverige når ut till så många och att våra deltagare är så pass nöjda med projektets innehåll är sannolikt att vi i utvecklingen av verksamheten konsekvent jobbat mycket nära våra målgrupper. Deltagarna är viktiga medskapare i Glokala Sverige och hjälper oss kontinuerligt att anpassa upplägget för att det ska få största möjliga effekt hos dem. Den löpande följeutvärderingen samt dialogen med projektets referensgrupp och kontaktpersonerna i projektets kommuner och regioner gör att vi förekommer många utmaningar innan problem uppstår och vi lägger tid på att lyssna in förutsättningar och önskemål från varje deltagare. Följeutvärderarens fokusgrupper med referensgruppen visar att tidigare förbättringsförslag upplevs ha tillvaratagits och att de svagheter som pekades ut åtgärdats, vilket också skapar förtroende för projektet. Denna deltagarkontakt tar visserligen en del arbetstid, men vi tror att det är så vi skapar engagemang. Genom dialogen förhåller vi oss till våra deltagares olika förutsättningar och försöker hitta sätt att bidra i deras ordinarie processer snarare än att endast bli en ”happening” vid sidan av. Detta leder troligtvis till mer långsiktiga resultat.

Vi har även lagt stor vikt vid att innehållet i utbildningar och material ska hålla hög kvalitet och vara relevant för målgrupperna. Samarbeten med forskare och experter inom sakområden på både FN-förbundet och SKR har bidragit till urval av fakta och granskning av fakta.

Vårt agila och målgruppsnära arbetssätt har även varit en viktig anledning till att Glokala Sverige förhållandevis snabbt kunde ställa om verksamheten och anpassa 2020 års aktiviteter efter de förutsättningar coronapandemin orsakade. Vi fattade relativt tidigt beslut om fullständig digital omställning och förhöll oss realistiska inför det faktum att ett långsiktigt hållbart omställningsarbete krävde omprioritering av resurser och tid. Vi lösgjorde tid för kompetensutveckling och digital utveckling genom att ställa in årets regionala träffar. Det var ett tufft beslut, men det hade inte varit möjligt att både genomföra all planerad verksamhet och samtidigt genomföra ett lyckat omställningsarbete. Ett omfattande arbete med att utveckla grundutbildningen i både innehåll och metod resulterade i en digital utbildningsform som fortfarande var djupgående, interaktiv och anpassad utifrån deltagarnas behov.

En möjlighet med det digitala formatet är att det kan göras tillgängligt för fler. Vi har till exempel sett en ökande andel politiker på våra grundutbildningar. Sannolikt har möjligheten att delta på distans underlättat för politiker, som ofta har andra sysselsättningar utöver sitt förtroendeuppdrag, att kunna medverka i större utsträckning. Vi har dock inte sett någon generell ökning av antalet deltagare per utbildning under året. Däremot ökade deltagandet på Glokala Sveriges årliga konferens Mötesplats Agenda 2030 markant. 2019 begränsades inbjudningarna av konferenslokalens storlek och vi tog emot runt 200 deltagare. Vid 2020 års digitala konferens var fler än 500 anmälda, varav cirka 100 politiker.

Foto: Svenska FN-förbundet

Digital coachutbildning för kampanjen #intebarasnack

Samtidigt är den digitala omställningen en lärprocess som ännu fortgår. Inte minst tekniska utmaningar har behövt hanteras under året. Tekniska problem hos byrån vi anlätade för sändning av konferensen gjorde sannolikt att vi tappade en del deltagare. Problem med nätuppkoppling har ibland krävt kreativa lösningar, då alla årets utbildningar varit live-sända. Det kan också vara svårt att generera riktigt samma engagemang i digitala grupparbeten och risken finns att det är lägre tröskel att i sista stund hoppa över en digital konferens än är anmäld till, eller bli distraherad av annat samtidigt som en följer en digital utbildning.

En viktig feedback från några av de deltagare som anslöt 2019 var att de upplevde otydlighet kring vad Glokala Sverige kunde erbjuda dem detta år. Det är en kritik vi förstår och tar till oss. De inställda regionala träffarna är ett skäl till att de gamla deltagarna erbjöds mindre av projektets utbud än planerat. 2020 var även ett uppskalningsår då vi började utveckla ny verksamhet, som inte var färdigplanerad när kommunikationen om det nya året behövde ske. Det innebar att det var svårt att kommunicera exakt innehåll till deltagarna i början av året. När all verksamhet dessutom behövde ställas om digitalt förstår vi att viss otydlighet uppstod. Arbetet med det nya kommunikationsstödet för kommuner och regioner påverkades starkt av pandemin. Flera av de hållbarhetsveckor/globala veckor som kommuner och regioner planerade att genomföra ställdes in, och en del aktiviteter som planerades tillsammans med FN-förbundet kunde inte genomföras som tänkt. Även kampanjen #intebarasnack drabbades av förseningar när projektgrupper inte hade möjlighet att träffas och det digitala omställningsarbetet krävde mer tid än planerat. Det har i sin tur inneburit att fas 2 i kampanjen med lansering för kommuner och regioner fått skjutas fram till nästkommande år.

Trots de utmaningar som coronapandemin fört med sig kan vi konstatera att engagemanget för Agenda 2030 är fortsatt starkt i landets kommuner och regioner. Kanske blir behovet av hållbar utveckling tydligare än någonsin och Agenda 2030 en av vägarna för återhämtning och nystart efter pandemin.

5.4. Verksamhetsperiodens bidrag till projektets långsiktiga effektmål (vad har de samlade resultaten lett till?)

När vi summerar Glokala Sveriges första verksamhetsperiod kan vi konstatera att det finns mycket som talar för att projektet bidragit till de långsiktiga effektmål som formulerats.

STATSKONTORETS RAPPORT

Rent kvantitativt ser vi att fler kommuner och regioner engagerar sig för Agenda 2030. I förstudien 2017 genomförde FN-förbundet en enkätundersökning för landets alla kommuner och regioner tillsammans med SKR och Agenda 2030-delegationen. 2019 gjorde Statskontoret en uppföljning på vår

Grupparbete på Glokala Sveriges utbildning

Foto: Svenska FN-förbundet

enkät¹ (detta är också skälet till att vi inte gör en egen uppföljningsenkät). Statskontoret konstaterar bland annat en ökning av användandet av Agenda 2030 bland landets kommuner och regioner. 2019 svarade 70% av kommunerna och nästan alla regionerna att de använder Agenda 2030. Detta kan jämföras med 2017 års resultat där 41% av de svarande kommunerna och 57% av regionerna svarade att de använde Agenda 2030 i sitt hållbarhetsarbete. Samma trend ser vi gällande beslutsfattande. 2019 anger 59% av kommunerna att kommunstyrelse eller -fullmäktige hade fattat beslut om något ställningstagande gällande Agenda 2030, jämfört med 12% 2017.

Det är givetvis svårt att redogöra för exakt i vilken omfattning Glokala Sverige har bidragit till det växande engagemanget för Agenda 2030 bland kommuner och regioner, men det finns mycket som talar för att projektet haft en viktig roll. Statskontoret konstaterar i sin rapport att Glokala Sverige har varit en viktig aktör för kommunernas och regionernas arbete med Agenda 2030. Glokala Sverige beskrivs som en välkänd aktör och omnämns återkommande av representanter från kommuner som ett viktigt stöd i arbetet med Agenda 2030. Exempelvis framkommer det i en intervju med en kommun som i Statskontorets enkät har uppgett att de inte arbetar med Agenda 2030 att de nu ska påbörja ett sådant arbete, och att ett av de första stegen i detta var att ansöka till Glokala Sverige.

Detta ligger i linje med den bild våra deltagare uttryckt till oss. Så här formulerar sig en kontaktperson i en kommun som anslöt 2019 i en av våra enkäter:

Den viktigaste slutsatsen att dra ifrån Statskontorets rapport handlar dock om att trots engagemanget för Agenda 2030 kan de 2019 ännu inte se någon reell ambitionshöjning i kommunerna och regionernas faktiska hållbarhetsarbete. Det finns ett stort engagemang för hållbarhetsfrågor, men det är svårt att gå från kunskapshöjande aktiviteter om Agenda 2030 till hur de ska utveckla sitt hållbarhetsarbete för att bidra till att de globala målen uppnås. Det skäl som Statskontoret definierar är främst att regeringen inte specificerat tillräckligt tydlig inriktning och prioritering för Agenda 2030 arbetet. De ser också utmaningar för resurssvaga kommuner och de ser att regeringen behöver stärka förutsättningarna för kommuner och regioner, samt stärka länsstyrelsernas stödjande uppdrag. Kommuner och regioner önskar mer stöd i hur de ska arbeta. Statskontoret bedömer även att kommunerna och regionerna fortfarande behöver Glokala Sveriges stöd och föreslår att regeringen ger Glokala Sverige förutsättningar att fortsätta bedriva verksamheten

Glokala Sverige har tagit del av Statskontorets rapport med stort intresse och delar bilden att vi fortfarande inte sett den ambitionshöjning som krävs för att nå en mer omfattande effekt av Agenda 2030-arbetet. Samtidigt ser vi i vår egen uppföljning många goda exempel på engagemang som pekar i en positiv riktning, vilket vi redogör för nedan. Glokala Sveriges respondenter i följeutvärderingen skiljer sig dock ifrån Statskontorets urval, då vi endast utvärderar tillsammans med de kommuner och regioner som redan anslutit till Glokala Sverige och genom detta redan uttryckt en ambition att fördjupa sitt Agenda 2030-arbete.

"Deltagandet i Glokala Sverige har haft stor betydelse, det har fungerat som en språngbräda för arbetet. Upplever att såväl politiker som många tjänstepersoner har gått helhjärtat in i detta, att Glokala Sverige blivit vårt startskott för att börja arbeta med Agenda 2030 och bli mer hållbara."

Deltagare i Glokala Sverige

¹ Agenda 2030 i myndigheter, kommuner och regioner, Statskontorets webbsida senast hämtad 21.03.29
https://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2020/202015_agenda2030_slutrapport.pdf

Att så pass många kommuner och regioner anslutit till Glokala Sverige är ett resultat i sig. Att vi i slutet av 2020 kunnat ta emot 18 av landets 21 regioner och 163 av landets 290 kommuner visar både på ett stort intresse för Agenda 2030 och att vi erbjuder ett stöd som målgruppen finner relevant. Att de flesta kommuner och regioner ingår i nätverket är en kraft i sig då vi har bildat en omfattande rörelse som täcker stora delar av Sverige.

Den kvantitativa aspekten av Glokala Sveriges långsiktiga mål om att fler kommuner och regioner ska engagera sig för Agenda 2030 kan därför anses uppnått, men hur ligger vi till med de kvalitativa indikatorerna på att deras arbete faktiskt präglas av en mer holistisk förståelse för Agenda 2030?

GLOKALA SVERIGES FÖLJEUTVÄRDERING

Utifrån verksamhetsperiodens följeutvärderingsrapporter kan vi konstatera att deltagarnas Agenda 2030-arbete har påbörjats, intensifieras och utvecklas över åren. Trots att det även kan bero på omständigheter utanför ramen för projektet (exempelvis redan engagerade och kunniga politiker och tjänstepersoner, ökad kännedom om Agenda 2030 i samhället generellt, Agenda 2030-delegationens rapporter och regeringens handlingsplan) tror vi att Glokala Sverige har god möjlighet att vara en bidragande faktor till förändringen. För att delta i Glokala Sverige, förväntar vi oss att beslutet om att arbeta med Agenda 2030 ska ha förankrats både politiskt och inom organisationen. Det har i sin tur genererat ett förarbete i kommuner och regioner som lagt en god grund för fortsatt engagemang. Eftersom kommuner och regioner kunnat söka till i projektet under förutsättning att deras arbete med Agenda 2030 varit politiskt förankrat kan detta ha bidragit till fler fullmäktigebeslut. Ansökningsarbetet kan i sig ha varit en katalysator som bidragit till att driva arbetet framåt.

I rapporterna framgår det genomgående att deltagarna säger sig ha fått en bättre helhetsbild av hur allt hänger ihop och att deltagandet i projektet har ökat på drivkraften och snabbat på hållbarhetsarbetet. Frågan om långsiktiga effekter har behandlats av referensgruppen i form av fokusgrupper där det framkommer att projektet har bidragit till en legitimitet att i större utsträckning prata om och arbeta med Agenda 2030.

En av de största fördelarna med deltagandet i projektet är, enligt referensgruppen och många av de övriga kontaktpersonerna, att tillhöra något större. Dels för att det ger en känsla av att det är något viktigt som görs tillsammans, dels mer konkret genom att få tillgång till ett värdefullt nätverk och erfarenhetsutbyte samt konkreta tips och idéer från andra kommuner och regioner. Bara att delta ger en skjuts i arbetet med Agenda 2030. Arbetet tycks både prioriteras högre och snabbas på, tack vare deltagandet i Glokala Sverige.

Glokala Sveriges följeutvärderare fick i början av 2018 i uppdrag att genomföra en nollmätning i form av semistrukturerade intervjuer med respondenter bland pilotdeltagarna. Respondenterna skulle inte vara kontaktpersoner för Glokala Sverige utan ha

Det blir spridningseffekt. Det är fler och fler som taggar och gör det nästan per automatik nu. Just det som går ut i verksamheten och förs vidare i politiken – det sitter i ryggraden på ett annat sätt och det har hänt på den senaste tiden

Deltagare i Glokala Sverige referensgrupp 2019

andra roller eller politiska uppdrag. Tanken var att intervjua samma personer igen i slutet av 2020, men på grund av byten av tjänster med mera var detta inte möjligt. I stället intervjuades liknande funktioner, men med syftet att diskutera förändring över tid.

Respondenter från en del deltagare som redan 2018 kommit långt i sitt hållbarhetsarbete upplevde inte att intensiteten i Agenda 2030-arbetet ökat markant sedan 2018. Några uppger att andra kommuner i stället har kommit i kapp deras försprång. Andra säger att intresset och medvetenheten har ökat sedan 2018 och att Agenda 2030 numera är naturligt kopplad till mål och olika politiska styrdokument. Under 2020 har dock andra frågor fått mer fokus på grund av coronapandemin.

Samtliga intervjupersoner uppger att det tagits eller håller på att tas politiska beslut, antingen för helheten eller inom vissa delar av Agenda 2030. Några exempel är beslut om att inrätta ett råd för hållbar utveckling, eller fullmäktigebeslut på att jobba med de globala målen och att den strategiska färdplanen kommer vara koncernövergripande för både bolag och förvaltning. Andra exempel är strategier för bekämpning av fattigdom/utanförskap eller hållbara inköp av varor och tjänster. Det har även genomförts kommunikationsaktiviteter för invånarna så som hållbarhetsveckor, samarbeten med skolor (till exempel nedskräpning/plastsatsningar och FN/EU-rollspel), inrättats ett nytt kommunalt näringslivsbolag med stöd till näringslivets omställning, och hållbarhetsfilmer har delats i sociala medier. Att arbeta med skolor ger enligt respondenterna mycket bra utväxling, då de har hållbarhet i läroplanen.

De som uppger att de i den strategiska planen införlivat Agenda 2030 säger att de har ett holistiskt förhållningssätt, men att det är den ekonomiska dimensionen som eventuellt släpar lite. Den strategiska planen bryts sedan ner i olika delmål på olika områden men dessa har olika nivåer av konkretisering.

Bilden av att det pågår mycket Agenda 2030-arbete bland Glokala Sveriges kommuner och regioner bekräftas av de årliga utvärderingsenkäterna för projektets kontaktpersoner och politiska talespersoner. Politiker anger att de arbetat med Agenda 2030 genom att till exempel debattera, sprida information och ge förvaltningen uppdrag att göra prioriteringar utifrån agendan. Bland kontaktpersonerna anger till exempel 63% att kommunen eller regionen antagit styrdokument där Agenda 2030 nämns och 37% att Agenda 2030 omnämnts i politiska motioner och debattartiklar.

"Medskicket är att det var jättebra övningar 2018. Först tänker man att vi hör väl inte hemma nånstans, för de stora målen är så stora. Men sen när man ser delmålen så förstår man ju, och då kan man knyta ända in till sig själv, oavsett vad man har för roll."

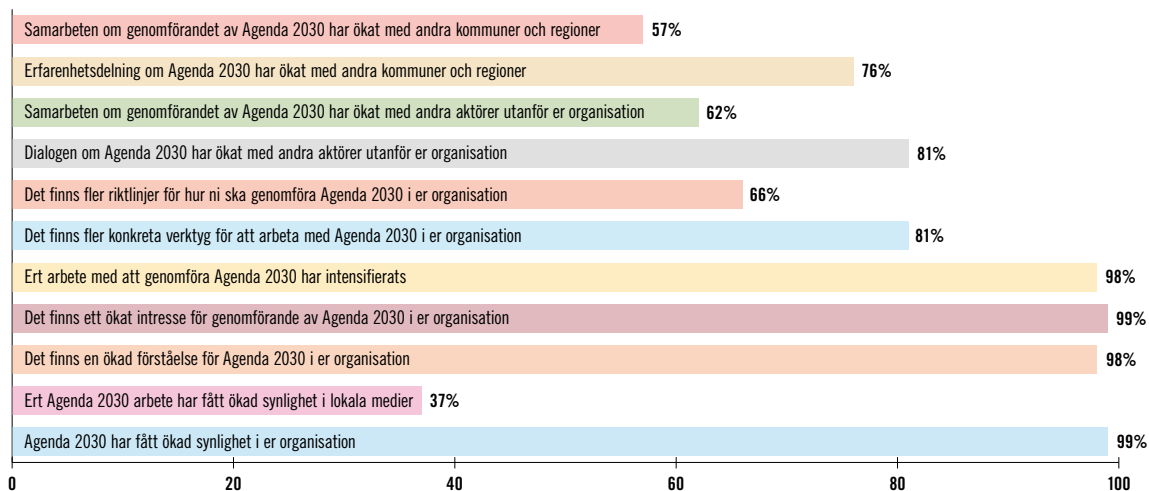
Deltagare i Glokala Sverige

I stort sett alla kontaktpersoner uppger 2020 att Agenda 2030 har fått ökad synlighet samt att det finns större förståelse och intresse för att genomföra Agenda 2030 i organisationen. De anger även att arbetet med att genomföra Agenda 2030 har intensifierats. Nedan visas andelen kontaktpersoner som har svarat att de instämmer i viss eller stor utsträckning med följande påståenden.

I samband med ovanstående enkätfråga bad vi även kontaktpersonerna svara på i vilken utsträckning deltagandet i Glokala Sverige generellt bidragit till de svar de angett ovan. 94%

Svarar att Glokala Sverige bidragit, varav 28% svarar att deltagandet bidragit i stor utsträckning och 66% att det bidragit i viss utsträckning.

Hur synligt/integrerat är Agenda 2030 i er kommun/region? Jämför med tidigare år (innan medverkan i Glokala Sverige)

Glokala Sveriges utbildningar och material har använts mycket av deltagarna. När vi frågar referensgruppen om innehållet tycker de att utbildningarna och utbildningsmaterialet bidrar till en mer holistisk förståelse av Agenda 2030. De upplever att FN-förbundet och Glokala Sverige tydliggjort att helheten behövs, i både material och kommunikation. Men även om vi lyckats belysa det holistiska perspektivet, så önskas även en mer lokal förankring och stöd för genomförande.

En utmaning i analysen av Glokala Sveriges långsiktiga resultat är att 2020 var ett så pass annorlunda år på grund av coronapandemin. Deltagarna anger att de inte kunnat utnyttja Glokala Sveriges utbud i den utsträckning de önskat på grund av att hanteringen av coronapandemins påverkat hela organisationen och krishantering samt omprioriteringar har präglat tillvaron. Trots detta uppger nästan hälften av de svarande i den årliga enkäten att de har genomfört någon aktivitet kring Agenda 2030 för att nå företagen, civilsamhället eller invånarna. Tre av tio anger att de under 2020 kommunicerat om Agenda 2030 gentemot invånarna och nästa lika många till företagen. Samtidigt anger många att publika aktiviteter ställts in.

Vår förhoppning är att Glokala Sverige kan bidra till att försvara de globala målens plats på agendan trots de utmaningar som kommuner och regioner står inför i kölvattnet av coronapandemin. Ett stort och etablerat nätverk för frågorna kan vara till hjälp när omprioriteringar riskeras. Många av respondenterna i våra utvärderingar uttrycker att deltagandet i Glokala ger en ökad legitimitet, stolthet och ser tillhörigheten till något större som positivt och som man ser har bidragit till att snabba på arbetet med Agenda 2030.

6. LÄRDOMAR INFÖR NÄSTA VERKSAMHETSÅR (VAD SKULLE VI KUNNA GÖRA ANNORLUNDA?)

Inför kommande verksamhetsperiod är det viktigt att Glokala Sverige fortsätter arbeta utifrån de metoder som visat sig framgångsrika tidigare år. Vi bör fortsätta arbeta med våra målgrupper som medskapare för att hålla vår verksamhet relevant för kommuner och regioner. Det agila förhållningsättet och flexibiliteten att anpassa verksamheten utifrån förändrade förutsättningar bör kvarstå.

Vi vet att det finns fler kommuner som vill ansluta till Glokala Sverige och vi bör därför fortsätta med den grundverksamhet vi utvecklat ytterligare en tid. Det är därför positivt att Sida hösten 2020 beslutade att bevilja finansiering för ytterligare en treårsperiod. Samtidigt behöver verksamheten utvecklas under denna period för att i större utsträckning bidra till faktisk förändring i kommunerna och regionerna, i linje med det Statskontoret uttrycker i rapporten vi beskrivit ovan. Att nu även ICLD ingår i samarbetet tillsammans med FN-förbundet och SKR kommer bidra till fler konkreta möjligheter för Glokala Sveriges deltagare att fortsätta sitt engagemang.

Foto: Svenska FN-förbundet

Johan Lilja, Carin Jämtin, Annelie Börjesson och Staffan Isling

Statskontoret bedömer att regeringen bör se till att Glokala Sverige har förutsättningar att fortsätta bedriva sitt arbete. Detta föreslår de att kan ske genom att säkerställa att Sida kan fortsätta förmedla bidrag till Glokala Sverige. Statskontoret bedömer att Glokala Sveriges stöd kan komma att spela en viktig roll för kommuner och regioner ända fram till 2030, men det kan vara klokt att följa upp arbetet efter en tid. De bedömer också att regeringen bör säkerställa att Glokala Sverige kan anpassa sitt arbete efter utvecklingen i kommuner och regioner. På sikt kan det enligt Statskontoret vara angeläget för Glokala Sverige att kunna justera fokus från kunskapshöjande till mer metodutvecklande insatser.

Det ligger såklart utanför Glokala Sveriges uppdrag att lösa alla de utmaningar som Statskontoret pekar på. Den väldigt lokala konkretisering som efterfrågas av kommuner och

regioner kan inte utvecklas inom ramen för Sidas infokomstöd. Ett fördjupat fokus på metodstöd för ökat engagemang för det faktiska genomförandet av Agenda 2030 som även ger effekt globalt såväl som lokalt är däremot både möjligt och på gång. Glokala Sverige kommer även följande år fokusera på att hitta kompletterande finansiering för att ytterligare stärka det lokala perspektivet i genomförandet. Det fortsatta samarbetet med SKR och det nya samarbetet med ICLD inför 2021 möjliggör också att få större spridning av det konkreta stöd de kan erbjuda bland Glokala Sveriges målgrupper och på så vis stärka både det lokala och globala genomförandet av Agenda 2030.

Det är viktigt att vi utvecklar vår verksamhet så den kan bidra till den ambitionshöjning som Statskontoret pekat ut att saknas. Till vår hjälp har vi den värdefulla input som våra uppföljnings- och följeutvärderingsinsatser bidragit med.

Den konstruktiva kritik vi bedömer som viktigast är att vi under kommande verksamhet bättre behöver ta vara på de deltagare som tidigare anslutit till projektet och skapa innehåll och verktyg för fortsatt engagemang när grundutbildning är klar. Denna ambition tydliggörs i den verksamhetsplanering som gjorts inför Sidaansökan 2021–2023. Den innehåller förutom fortsatt grundverksamhet även utökade satsningar inom tre fördjupningsområden: nätverkande, vidarekommunikation och implementering. Vi avser stärka deltagarnas möjligheter att lära av varandra och dela erfarenheter genom att komplettera den årliga konferensen och de regionala träffarna med att utveckla en digital plattform för nätverkande och kunskapsdelning. Vi kommer även utveckla stödet för att kommuner och regioner ska kunna genomföra fler Agenda 2030 aktiviteter riktade till invånare och lokala aktörer. Slutligen vill vi ta tillvara samarbetet med SKR och ICLD och stärka stödet för deltagarnas faktiska genomförande av Agenda 2030 genom processledning, fortbildning och lotsning för hur kommuner och regioner kan ta sitt engagemang vidare.

Det är svårt att i dagsläget bedöma coronapandemins konsekvenser för det fortsatta Agenda 2030-arbetet. Inom vissa områden, till exempel arrangerandet av egna utbildningar inom kommunerna och regionerna, såg vi 2020 minskade aktivitet bland våra deltagare. Pandemins fortsatta spridning 2021 kräver att vi fortsätter det digitala omställningsarbete som påbörjats 2020. Verktyg som vi distribuerar för att deltagarna ska kunna fortsätta genomföra aktiviteter för att öka kunskap och engagemang för de globala målen både inom och utom sina organisationer behöver vara digitala. Vi behöver även säkerställa att vi kan upprätthålla engagemanget även om restriktionerna blir långvariga.

7. TACK

Vi vill rikta ett stort tack till alla som bidragit till att Lokala Sverige blivit verklighet och fått så stor spridning. Det stora engagemanget i Lokala Sveriges styrgrupp och team har varit en viktig motor i utvecklingen av verksamheten. Partnerskapet med Sida har utöver de finansiella förutsättningarna också bidragit till lärande och utveckling. Samarbetet med andra verksamheter på SKR och FN-förbundet samt med andra aktörer har bidragit till viktiga synergier. Sist men inte minst vill vi tacka våra fantastiska deltagare: alla engagerade tjänstepersoner och politiker i Lokala Sveriges kommuner och regioner. Ert generösa delande av erfarenheter och aktiva engagemang har på så många sätt bidragit till Lokala Sveriges relevans och effekt. Ni är otroligt viktiga aktörer i Sveriges genomförande av de globala målen.

8. TA DEL AV GLOKALA SVERIGES VERKSAMHET

- Lokala Sveriges hemsida www.fn.se/glokalasverige
- SKR:s hemsida www.skr.se
- ICLD:s hemsida: www.icld.se
- [Webbutbildning om Agenda 2030](#)
- [Arbetsbok om Agenda 2030](#)
- [Inspirationsfilm om Agenda 2030](#)

TACK FÖR DEN HÄR PERIODEN!

Välkommen att följa vårt fortsatta arbete genom att
[prenumerera på vårt nyhetsbrev](#)

ANNA HÄGG-SJÖQUIST,
Generalsekreterare,
Svenska FN-förbundet

Stockholm 2021-04-01

ANNELI ANDERSSON,
Ekonomiansvarig,
Svenska FN-förbundet

Stockholm 2021-04-01

Läs mer om projektet och kontakta oss: <https://fn.se/glokalasverige> och glokalasverige@fn.se